

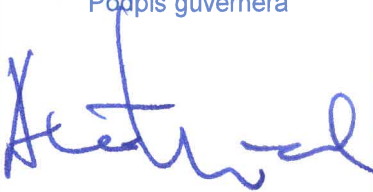

Účetní závěrka a zpráva auditora k 31. 12. 2023

Česká národní banka — Účetní závěrka a zpráva auditora k 31. 12. 2023

ÚČETNÍ ZÁVĚRKA
ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY
ZA ROK
KONČÍCÍ 31. PROSINCE 2023

Účetní závěrka byla schválena bankovní radou dne 20. března 2024.

<p>Podpis guvernéra</p> <p>Ing. A. Michl, Ph.D.</p>	<p>Osoba odpovědná za účetnictví Jméno a podpis</p> <p>Ing. D. Šafránek, MBA</p>	<p>Osoba odpovědná za účetní závěrku Jméno a podpis</p> <p>Ing. J. Brázdil, MBA</p>
---	--	---

AKTIVA		Kapitola	2023 mil. Kč	2022 mil. Kč
1.	Zlato	3.1.	45 510	15 785
2.	Pohledávky vůči Mezinárodnímu měnovému fondu	3.2.	140 640	143 955
3.	Pohledávky vůči zahraničí včetně cenných papírů	3.3.	3 180 964	3 058 933
3.1.	Vklady v zahraničních peněžních ústavech a institucích		503 502	855 800
3.2.	Cenné papíry		2 484 053	2 186 372
3.3.	Ostatní pohledávky vůči zahraničí		193 409	16 761
4.	Pohledávky vůči bankám v tuzemsku	3.4.	0	0
5.	Hmotný a nehmotný majetek	3.5.	3 288	3 376
5.1.	Hmotný majetek		3 092	3 176
5.2.	Nehmotný majetek		196	200
6.	Ostatní aktiva	3.6.	13 666	14 651
6.1.	Ostatní finanční aktiva		7 742	7 518
6.2.	Ostatní		5 924	7 133
A K T I V A C E L K E M			3 384 068	3 236 700

PASIVA		Kapitola	2023 mil. Kč	2022 mil. Kč
1.	Bankovky a mince v oběhu	3.7.	708 869	709 477
2.	Závazky vůči Mezinárodnímu měnovému fondu	3.2.	132 151	136 536
3.	Závazky vůči zahraničí	3.8.	113 654	235 320
3.1.	Přijaté úvěry ze zahraničí		110 296	229 943
3.2.	Ostatní závazky vůči zahraničí		3 358	5 377
4.	Závazky vůči bankám v tuzemsku	3.9.	2 556 038	2 075 779
4.1.	Přijaté úvěry		2 373 402	1 896 729
4.2.	Rezervy bank		77 394	112 131
4.3.	Ostatní závazky vůči bankám		105 242	66 919
5.	Závazky vůči státu a ostatním veřejným institucím	3.10.	283 117	512 218
6.	Ostatní pasiva	3.11.	16 291	48 577
7.	Rezervy	3.12.	0	0
8.	Oceňovací rozdíly	3.13.	4 570	4 523
9.	Základní kapitál	3.13.	1 400	1 400
10.	Fondy	3.13.	0	0
11.	Neuhrazená ztráta z předchozích období	3.13.	-487 130	-75 275
12.	Zisk nebo ztráta za účetní období	3.13.	55 108	-411 855
P A S I V A C E L K E M			3 384 068	3 236 700

PODROZVAHA		Kapitola	2023 mil. Kč	2022 mil. Kč
1.	Vydané záruky	3.17.	800	804
2.	Poskytnutý příslib úvěrů a půjček	3.2.	15 972	15 578
3.	Pohledávky ze spotových a termínových operací	3.17.	292 903	307 639
4.	Závazky ze spotových a termínových operací	3.17.	293 576	307 005
5.	Přijaté záruky	3.17.	0	0
6.	Přijaté kolaterály	3.17.	302 892	92 344

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY		Kapitola	2023 mil. Kč	2022 mil. Kč
1.	Výnosy z úroků a podobné výnosy	3.14.	66 299	29 062
1.1.	Úroky z cenných papírů s pevnými výnosy		41 924	23 503
1.2.	Ostatní		24 375	5 559
2.	Náklady na úroky a podobné náklady	3.14.	-196 181	-167 493
3.	Výnosy z akcií a podílů		14 730	14 299
4.	Výnosy z poplatků a provizí		668	547
5.	Náklady na placené poplatky a provize		-182	-216
6.	Zisk nebo ztráta z finančních operací	3.15.	173 477	-284 655
6.1.	Kurzové rozdíly a rozpětí		39 556	-41 308
6.2.	Ostatní		133 921	-243 347
7.	Ostatní provozní výnosy		810	834
7.1.	Výnosy z emise bankovek a mincí		607	668
7.2.	Ostatní		203	166
8.	Ostatní provozní náklady		-1 243	-1 120
8.1.	Náklady na tisk bankovek a ražbu mincí		-1 156	-1 040
8.2.	Ostatní		-87	-80
9.	Správní náklady	3.16.	-2 930	-2 778
9.1.	Náklady na zaměstnance		-2 441	-2 327
9.1.1.	Mzdy a platy		-1 659	-1 561
9.1.2.	Sociální a zdravotní pojištění		-544	-524
9.1.3.	Vzdělávání a zaměstnanecké benefity		-238	-242
9.2.	Ostatní správní náklady		-489	-451
10.	Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	3.5.	-349	-335
11.	Rozpuštění opravných položek a rezerv k pohledávkám a zárukám	3.12.	10	0
12.	Odpisy, tvorba a použití opravných položek a rezerv k pohledávkám a zárukám	3.12.	-1	0
13.	Zisk nebo ztráta za účetní období		55 108	-411 855

1. VŠEOBECNÉ INFORMACE

Česká národní banka (dále jen „Banka“ nebo „ČNB“) je ústřední bankou České republiky (dále také „ČR“), orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem a orgánem příslušným k řešení krize na finančním trhu. Je zřízena Ústavou České republiky, vznikla dne 1. ledna 1993 rozdělením Státní banky československé na Českou národní banku a Národní banku Slovenska. Svou činnost vyvíjí v souladu se zákonem č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ČNB“), a dalšími právními předpisy. Sídlí v Praze 1, Na Příkopě 28. Identifikační číslo organizace je 48136450. Banka má 7 územních pracovišť v Praze, Ústí nad Labem, Plzni, Českých Budějovicích, Hradci Králové, Brně a Ostravě.

Hlavním cílem Banky je péče o cenovou stabilitu, dále pečuje o finanční stabilitu a bezpečné fungování finančního systému v ČR. Pokud tím není dotčen její hlavní cíl, podporuje obecnou hospodářskou politiku vlády vedoucí k udržitelnému hospodářskému růstu a obecné hospodářské politiky v Evropské unii v souladu s cíli Evropské unie. Banka jedná v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství.

Banka určuje měnovou politiku, vydává bankovky a mince, řídí peněžní oběh, platební styk a zúčtování bank a poboček zahraničních bank. Vykonává dohled nad subjekty působícími na finančním trhu (zejména banky, družstevní záložny, obchodníci s cennými papíry, emitenti cenných papírů, subjekty kolektivního investování, pojišťovny, penzijní fondy, poskytovatelé spotřebitelských úvěrů), vykonává dohled ve vymezené oblasti ochrany spotřebitele u subjektů působících na finančním trhu, jež podléhají dohledu ČNB podle jiných právních předpisů. Jako ústřední banka poskytuje bankovní služby státu a veřejnému sektoru, vede účty organizacím a osobám napojeným na státní rozpočet. Na základě dohody s Ministerstvem financí ČR (dále jen „MF“) provádí, v souladu s rozpočtovými pravidly, operace spojené s emisemi státních dluhopisů a investicemi na finančních trzích. Dále nakládá s devizovými rezervami a provádí další činnosti podle zákona o ČNB a podle zvláštních právních předpisů.

Banka při plnění svých úkolů spolupracuje s ústředními bankami jiných států, s orgány dohledu nad bankami a finančními trhy jiných států, s orgány příslušnými k řešení krize z jiných států, s mezinárodními finančními institucemi a mezinárodními orgány zabývajícími se dohledem nad finančním trhem, s mezinárodními orgány zabývajícími se řešením krize a sjednává s nimi příslušné dohody.

ČNB je součástí Evropského systému centrálních bank a podílí se na plnění jeho cílů a úkolů. Dále je součástí Evropského systému dohledu nad finančním trhem a spolupracuje s Evropskou radou pro systémová rizika, evropskými orgány dohledu nad finančními trhy a Jednotným výborem pro řešení krizí.

Banka je při plnění svých úkolů nezávislá na pokynech prezidenta ČR, Parlamentu ČR, vlády ČR, správních úřadů, orgánů Evropské unie, vlád členských států Evropské unie či jiných subjektů. V zákonem stanoveném rozsahu má informační povinnost vůči Poslanecké sněmovně, Senátu, vládě a veřejnosti. Banka a vláda se vzájemně informují o zásadách a opatřeních měnové, makrobezpečnostní a hospodářské politiky.

Ze svých výnosů Banka hradí náklady na svoji činnost. Vytvořený zisk používá k doplňování rezervního fondu a dalších fondů vytvářených ze zisku a k ostatnímu použití zisku v rozpočtované výši. Zbývající zisk odvádí do státního rozpočtu. Nejpozději do 3 měsíců po skončení kalendářního roku Banka předkládá Roční zprávu o výsledku svého hospodaření k projednání Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR.

Nejvyšším řídicím orgánem je bankovní rada ČNB, jejímiž členy jsou guvernér, dva viceguvernéři a další čtyři členové bankovní rady. Členy bankovní rady jmenuje a odvolává prezident ČR. Členové bankovní rady jsou jmenováni na dobu šesti let, a to nejvýše dvakrát. Bankovní rada mj. určuje měnovou a makrobezpečnostní politiku, nástroje pro její uskutečňování a rozhoduje o opatřeních v oblasti dohledu nad finančním trhem.

K 31. prosinci 2023 pracovala bankovní rada v tomto složení (včetně uvedení konce funkčního období):

Ing. Aleš Michl, Ph.D.

- guvernér Banky, do 30. června 2028

doc. Ing. Eva Zamrazilová, CSc.

- viceguvernerka Banky, do 30. června 2028

prof. Dr. Ing. Jan Frait

- viceguvernér Banky, do 30. června 2028

Ing. Karina Kubelková, Ph.D., MBA

- členka bankovní rady, do 30. června 2028

doc. Mgr. Tomáš Holub, Ph.D.

- člen bankovní rady, do 30. listopadu 2024

Ing. Jan Kubíček

- člen bankovní rady, do 12. února 2029

Ing. Jan Procházka

- člen bankovní rady, do 12. února 2029

Jménem ČNB jedná navenek guvernér. Guvernera zastupuje v plném rozsahu jím pověřený/á viceguvernér/ka.

2. ÚČETNÍ POSTUPY

2.1. ZÁKLADNÍ ZÁSADY VEDENÍ ÚČETNICTVÍ

Účetní závěrka je sestavena v souladu se zákonem o účetnictví, vyhláškou č. 501/2002 Sb. vydanou MF a též s českými účetními standardy pro finanční instituce a v souvislosti s finančními nástroji v souladu s vyhláškou též s mezinárodními účetními standardy (IFRS). Věrně odráží finanční pozici ČNB, její finanční operace a jejich výsledky. Uspořádání, obsahové vymezení a rozsah položek přílohy účetní závěrky byly zvoleny v souladu s pravidly stanovenými Evropskou centrální bankou pro účetnictví a finanční vykazování v Evropském systému centrálních bank. Z tohoto důvodu neobsahuje příloha účetní závěrky veškeré informace požadované dle účetních standardů IFRS, které jsou koncipovány primárně pro komerční subjekty.

Při sestavování účetní závěrky se vychází z předpokladu nepřetržitého trvání Banky a z principu historických pořizovacích cen, který je modifikován oceněním derivátů, akcií, zlata a jiných cenných papírů reálnou hodnotou.

Účetní závěrka obsahuje rozvahu, výkaz zisku a ztráty a související přílohu.

Není-li uvedeno jinak, jsou částky vyjádřeny v milionech českých korun (dále jen „mil. Kč“). Celkové částky v tabulkách (součty a mezisoučty) nemusí odpovídat součtu dílčích částek z důvodu zaokrouhlování.

2.2. CIZÍ MĚNY A ZVLÁŠTNÍ PRÁVA ČERPÁNÍ

Operace v cizích měnách se přepočítávají na české koruny kurzem platným ke dni účetní operace. Majetek a závazky, uváděné v cizích měnách, jsou přepočteny na české koruny kurzem devizového trhu k rozvahovému dni.

Směnné kurzy	Množství	31. 12. 2023	31. 12. 2022
EUR	1	24,725	24,115
USD	1	22,376	22,616
JPY	100	15,811	17,152
GBP	1	28,447	27,200
CHF	1	26,688	24,496
CAD	1	16,885	16,706
AUD	1	15,193	15,373
SEK	1	2,229	2,167
SDR	1	30,021	30,098
CNY	1	3,150	3,279
DKK	1	3,318	3,243
NOK	1	2,200	2,294
PLN	1	5,694	5,152
XAG	1	17,386	17,429
XAU	1	1 483,678	1 319,893
XPT	1	712,940	744,486

Veškeré realizované a nerealizované kurzové zisky a ztráty jsou vykázány ve výkazu zisku a ztráty v položce zisk nebo ztráta z finančních operací, kromě kurzových rozdílů z kapitálových nástrojů zařazených do portfolia oceňovaného proti účtům vlastního kapitálu, které jsou vykázány ve vlastním kapitálu (viz kapitola 2.4.).

Vzhledem k tomu, že kurzové rozdíly jsou pro ČNB jednou z nejvýznamnějších položek výkazu zisku a ztráty a vzhledem k tomu, že kurzové riziko je pro centrální banku specifické, je sledováno a řešeno odděleně od ostatních finančních rizik. V souladu s § 19 IAS 1 jsou kurzové rozdíly účtovány vždy odděleně od ostatních oceňovacích rozdílů, a to i v případě finančních nástrojů oceňovaných na reálnou hodnotu proti účtům nákladů a výnosů.

2.3. ZLATO A OSTATNÍ DRAHÉ KOVY

Z hlediska účetnictví a oceňování dělí Banka zásoby drahých kovů do 4 skupin:

- **a) Zásoba dlouhodobě držená** – zlato uložené v zahraničí (obchodovatelné slitky) a drahé kovy v Bance dlouhodobě držené (slitky, mince, medaile).
- **b) Zásoba provozní** – drahé kovy určené na výrobu mincí (slitky, polotovary na výrobu mincí, tzv. střížky, demonetizované mince aj.). Do této zásoby se drahé kovy buď dokupují, nebo se do ní přesouvají z dlouhodobě držené zásoby, případně ze zásoby peněz.
- **c) Zásoba ve sbírkových souborech** - sbírky mincí, medailí, padělků, vzory platidel aj.
- **d) Zásoba peněz** - platné mince z drahých kovů. Neúčtuje se o nich v rozvaze jako o zlatu a ostatních drahých kovech, ale evidují se v podrozvahové evidenci jako platné oběživo v jejich nominální hodnotě.

Zlato ve skupině a), b) a c) je považováno za měnu a přeceňuje se na reálnou hodnotu do výsledku hospodaření. Zásoba ve skupině a) a b) se vykazuje v položce Zlato (viz kapitola 3.1.) a zásoba ve skupině c) se vykazuje v rámci položky Hmotný majetek (viz kapitola 3.5.).

2.4. CENNÉ PAPIRY

ČNB nemá v současné době žádný režim nákupu tuzemských cenných papírů. Zahraniční dluhové cenné papíry a akcie, které jsou drženy v rámci devizových rezerv, jsou vykázány v rámci pohledávek vůči zahraničí. Jedná se o cenné papíry obchodované na peněžním a kapitálovém trhu. Většina portfolií dluhových cenných papírů je spravována sekci bankovních obchodů a restrukturalizace. Portfolio MBS (americké cenné papíry zajištěné hypotékami, tzv. „Mortgage-Backed Securities“) je spravováno externími manažery. Akcie byly v průběhu roku 2023 spravovány částečně sekci bankovních obchodů a restrukturalizace a částečně externími manažery, přičemž docházelo k postupnému převzetí všech akcií do interní

správy, přičemž tento přesun byl během roku 2023 dokončen. Všechna akciová portfolia mají investiční strategii spočívající v maximální dosažitelné replikaci (tzv. pasivní replikace) vybraných akciových indexů vyspělých ekonomik.

Akcie a podíly představující členství v mezinárodních institucích, případně jiné dlouhodobě držené akcie a podíly vykazuje Banka v ostatních finančních aktivech. Banka nemá účasti s rozhodujícím nebo podstatným vlivem.

Banka klasifikuje všechny dluhové cenné papíry ve svém portfoliu jako cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů, a to z následujících důvodů:

- řízení a vyhodnocování portfolií je prováděno na základě reálné hodnoty nástrojů, přičemž cílem je maximalizace výnosu při zachování stanovených pravidel pro řízení rizika a likvidity,
- durace portfolií je operativně řízena pomocí derivátů (swapů a futures), které jsou průběžně přeceňovány na reálnou hodnotu proti účtům nákladů a výnosů,
- zahrnutí všech výnosů i nákladů z devizových rezerv do výsledku hospodaření je nejprehlednějším způsobem jejich vykazání pro čtenáře účetních výkazů.

Akcie Banka zařídila rovněž do kategorie oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů. O všech akciových portfoliích účtuje Banka souhrnně na základě informací od správce účtu cenných papírů, případně externích manažerů.

Cenné papíry (s výjimkou akcií a podílů v mezinárodních institucích) jsou oceňovány ve většině případů cenami přímo z jednotlivých trhů cenných papírů. Ceny jsou získávány z následujících zdrojů:

- pro dluhopisy nabídková cena („bid“) dle agentury Bloomberg,
- pro MBS cena dodaná Intercontinental Exchange (ICE),
- pro akcie závěrkové ceny z burzy, na niž jsou příslušné akcie obchodovány.

V ojedinělých případech, kdy se dodavatelé cen nepodaří získat dostatek informací z likvidních trhů, jsou ceny spočteny pomocí modelů na základě tržních dat. Systematicky představují výjimku krátkodobé dluhové cenné papíry vydávané v rámci tzv. Euro Commercial Paper programů, jejichž ceny nejsou na trhu obvykle kótovány. Tyto dluhopisy jsou oceňovány metodou současné hodnoty budoucích cash flow s využitím výhradně zjištěných tržních ukazatelů. Jako tržní úroková míra je pro ně používána úroková míra dosahovaná stejnými emitenty na primárním trhu CP.

Akcie a podíly, představující členství v mezinárodních institucích, Banka klasifikovala jako cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům vlastního kapitálu.

Akcie v Bance pro mezinárodní platby (dále jen „BIS“), podíl ve Společnosti pro celosvětovou mezibankovní finanční telekomunikaci (dále jen „SWIFT“) a v Evropské centrální bance (dále jen „ECB“) jsou neobchodovatelné a jejich držba vyplývá z členství ČNB v těchto institucích. Nejlepším možným odhadem reálné hodnoty podílů v ECB a SWIFT je pořizovací cena (viz kapitola 3.6.). Podíl v BIS je oceněn jako podíl ČNB na splacené části čistých aktiv (nebo kapitálu) BIS snížený o 30 %, což odpovídá způsobu určení hodnoty akcií používanému BIS.

Cenné papíry a podíly jsou při prvotním zachycení oceněny pořizovací cenou, jejíž součástí jsou přímé transakční náklady. U dluhových cenných papírů jsou, od okamžiku sjednání spotového obchodu na nákup/prodej cenného papíru do okamžiku vypořádání pohledávky/závazku z cenného papíru, vykazány v podrozvaze a dále přeceňovány z titulu pohybu tržních cen. Zisky a ztráty z přecenění nevypořádaných obchodů se vykazují ve výkazu zisku a ztráty v položce 6.2. V okamžiku realizace obchodu je cenný papír z podrozvahy odúčtován a je zaúčtován na rozvahovém účtu cenných papírů. Cena dluhopisu je postupně zvyšována (případně snižována) metodou efektivní úrokové míry o úrokové výnosy (úrokové náklady). U cenných papírů s proměnlivou úrokovou sazbou je pro výpočet úrokových výnosů z kupónů použita lineární metoda. V případě dluhopisů s proměnlivou nominální hodnotou (inflation linked bonds) se úrokové výnosy mění v závislosti na změnách inflačních koeficientů. Úroky z dluhopisů jsou vykazány ve výkazu zisku a ztráty v položce 1.1. Při prodeji cenného papíru je účtován realizovaný zisk nebo ztráta z prodeje jako rozdíl mezi prodejní cenou a současnou hodnotou cenného papíru v účetnictví k okamžiku prodeje. Zisky a ztráty z prodeje se vykazují ve výkazu zisku a ztráty v položce 6.2.

Zisky a ztráty, vyplývající ze změny reálné hodnoty cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů, se vykazují ve výkazu zisku a ztráty v položce 6.2. Zisky a ztráty ze změny reálné hodnoty akcií představujících podíly v mezinárodních institucích se vykazují přímo ve vlastním kapitálu.

Dividendy z akcií oceňovaných proti účtům vlastního kapitálu i z akcií oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů jsou vykazány ve výkazu zisku a ztráty v položce 3.

2.5. REPO OPERACE A ZÁPŮJČKY CENNÝCH PAPÍRŮ

Cenné papíry koupené nebo zapůjčené na základě rámcových smluv o koupi a zpětném prodeji se nevykazují v rozvaze. Cenné papíry prodávané nebo půjčené na základě těchto smluv jsou ponechány v jejich původním portfoliu v rozvaze. Peněžní toky z těchto operací jsou vykazány ke dni vypořádání jako přijaté nebo poskytnuté úvěry. Hodnota přijatých cenných papírů v reverzních repo operacích či na základě smluv o půjčkách cenných papírů

je vykazována v podrozvahové evidenci v přijatých kolaterálech.

Zahraniční cenné papíry uložené u zahraničních depozitářů mohou být využity v zápůjčních programech (tzv. „securities lending“) prováděných depozitáři, kde depozitář vystupuje v roli agenta nebo přímého vypůjčovatele.

Zápůjční program agentského typu spočívá v zapůjčování cenných papírů třetím stranám a Banka za ně obdrží jiné cenné papíry jako kolaterál. Přijatý kolaterál je evidován v podrozvaze, zapůjčené cenné papíry v reálné hodnotě zůstávají v rozvaze.

V případě, že Banka neobdrží přímo kolaterál, depozitář garantuje navrácení vypůjčených cenných papírů nebo jejich peněžního ekvivalentu.

U obou těchto způsobů zápůjčního programu zůstávají cenné papíry v původním ocenění v bilanci Banky; výnosy z těchto operací se vykáží ve výkazu zisku a ztráty v položce 4.

2.6. BANKOVKY A MINCE V OBĚHU

Bankovky a mince v oběhu představují závazek Banky z titulu emitovaných bankovek a mincí. Náklady na tisk bankovek a ražbu mincí se účtují přímo do nákladů.

2.7. POHLEDÁVKY A ZÁVAZKY VŮČI MEZINÁRODNÍMU MĚNOVÉMU FONDU

Pohledávky vůči Mezinárodnímu měnovému fondu (dále jen „MMF“) vyplývají z členství ČR v této mezinárodní instituci. Zahrnují členský vklad, rezervní pozici, prostředky Banky v SDR, poskytnutou bezúročnou půjčku v rámci programu MMF na podporu chudých rozvojových států a úvěrový rámec poskytnutý MMF.

Členský vklad a rezervní pozice tvoří členskou kvótu v MMF. Členský vklad představuje podíl na kvótě MMF hrazený v Kč a rezervní pozice je podíl na kvótě hrazený cizí měnou a je součástí devizových rezerv. Kvóta je denominována ve zvláštních právech čerpání (Special Drawing Rights – dále jen „SDR“), ale vyjádřena v domácí měně. Přepočtení do korun je proveden kurzem stanoveným MMF.

Závazky vůči MMF tvoří vklady MMF v ČNB, které odráží držbu Kč MMF, bezúročnou směnku (nesplacená část členského vkladu v Kč) a alokaci SDR.

Pohledávky a závazky vůči MMF jsou vykazány brutto metodou, tj. pohledávky a závazky se nekompenzují.

2.8. EMITOVANÉ CENNÉ PAPIŘY

Emitované poukázky ČNB jsou vykazovány v rozvaze kompenzovaně s poukázkami v držení ČNB. Banka eviduje celý objem emise svých poukázek ve vlastním držení

a používá je pouze jako kolaterál v repo operacích s bankami v tuzemsku (viz kapitola 3.9.).

2.9. FINANČNÍ DERIVÁTY

Z hlediska druhu derivátu Banka provádí pevné termínové operace (forwardy, swapy a futures), které dále člení z hlediska podkladových nástrojů na úrokové (zahrnují také deriváty nad dluhopisy), měnové a akciové. O derivátech se účtuje na podrozvahových i rozvahových účtech.

Na podrozvahových účtech se, od okamžiku sjednání derivátu do okamžiku posledního vypořádání, účtují pohledávky a závazky z těchto derivátů v hodnotě podkladového nástroje, a to buď nominální (swapy) nebo sjednané (forwardy, futures). Tyto pohledávky a závazky se dále přečeňují z titulu změn měnových kurzů.

Na rozvahových účtech se deriváty účtují v reálných hodnotách, přičemž u úrokových a akciových derivátů je účtována reálná hodnota v měně podkladového nástroje, která je zároveň přečeňována na Kč. U měnových derivátů je reálná hodnota sledována a vykazována přímo v Kč.

Tržní hodnoty jsou stanoveny pomocí modelů diskontovaných budoucích peněžních toků (u operací FX swap a FX forward) při aktuálních měnových kurzech. Operace typu úrokový swap jsou oceňovány pomocí standardního oceňovacího nástroje Swap Manager agentury Bloomberg (také pomocí modelu diskontování budoucích cash flow). Peněžní toky u operací forward a outright swap jsou diskontovány pomocí sazeb peněžního trhu. Futures jsou k danému dni oceněny závěrečnou cenou příslušné burzy. Všechny tržní ceny jsou spočteny pomocí informací veřejně přístupných z finančních trhů. Kladná reálná hodnota derivátů je vykazována v položce ostatní aktiva, záporná reálná hodnota derivátů je vykazována v položce ostatní pasiva. Změny reálné hodnoty finančních derivátů jsou součástí položky 6.2. Ostatní ve výkazu zisku a ztráty. Všechny deriváty Banka vyazuje jako deriváty k obchodování, zajišťovací účetnictví Banka nevyužívá.

2.10. VÝNOSOVÉ A NÁKLADOVÉ ÚROKY

Výnosové a nákladové úroky, ze všech úročených nástrojů, jsou časově rozlišovány. V případě záporných úrokových sazeb na aktivech je účtováno o úrokovém nákladu a v případě záporných úrokových sazeb na pasivech je účtováno o úrokovém výnosu. U úvěrů, vkladů a realizovatelných kupónových dluhopisů s proměnlivou úrokovou sazbou typu „floater“ na lineární bázi a u realizovatelných bezkupónových a kupónových dluhopisů s fixní úrokovou sazbou jsou úroky časově rozlišovány pomocí metody efektivní úrokové míry odvozené z pořizovací ceny. Naběhlé úroky jsou vykazány spolu s aktivy a závazky, ke kterým se vztahují.

Výnosové úroky z klasifikovaných úvěrů jsou rovněž časově rozlišovány a zahrnovány do hodnoty příslušného úvěru. Tyto částky jsou brány v úvahu při stanovení opravné

položky ke klasifikovaným úvěrům. Úročení pohledávek se neprovádí v případě, že dlužník vstoupí do konkurzu. Neúročená aktiva, např. dlouhodobé pohledávky, se nediskontují.

2.11. VÝNOSY Z POPLATKŮ

Poplatky za vedení běžných účtů a uskutečněné transakce jsou klientům účtovány podle Ceníku peněžních a obchodních služeb ČNB dle skutečnosti na konci měsíce. Jednorázové poplatky jsou účtovány ve výnosech okamžitě, jakmile je služba poskytnuta.

2.12. ZÁVAZKY A POHLEDÁVKY VŮČI BANKÁM V TUZEMSKU

Rezervy bank, poboček zahraničních bank a spořitelnic a úvěrních družstev (dále jen „banky v tuzemsku“) zahrnují vklady u ČNB z titulu povinných minimálních rezerv (dále jen „PMR“) a volné rezervy (tj. prostředky nad stanovenou výši PMR) na účtech v platebním systému CERTIS (účet platebního styku), na účtech pro výběry a skládání hotovostí, popřípadě na zvláštních účtech pro držení PMR.

PMR činí 2 % ze závazků vůči nebankovním subjektům z titulu přijatých vkladů, úvěrů, emitovaných neobchodovatelných a ostatních dluhových cenných papírů, jejichž splatnost nepřevyšuje 2 roky. Tyto vklady byly úročeny vyhlášenou dvoutýdenní repo sazbou. V září 2023 se ČNB rozhodla úročení PMR zrušit, a to s platností od 5. října, resp. od prvního dne nového udržovacího cyklu PMR. ČNB přistoupila k tomuto kroku s cílem snížit náklady měnové politiky při zachování její efektivity. Banky v tuzemsku nemusí udržovat stanovenou výši na denní bázi, ale v průměru za dané udržovací období.

Závazky vůči bankám v tuzemsku z repo operací (přijaté úvěry) zahrnují volnou likviditu bank uloženou u ČNB prostřednictvím měnověpolitických repo tendrů. Jako kolaterál v těchto operacích Banka poskytuje poukázky ČNB. Základní doba trvání těchto operací je zpravidla 14 dní, nicméně v závislosti na vývoji likvidity na mezibankovním peněžním trhu mohou mít tyto operace i kratší, resp. delší splatnost. Repo operace se přeceňují na měsíční bázi.

Banky v tuzemsku mají také možnost ukládat u ČNB přebytečnou likviditu přes noc (depozitní facilitu za diskontní sazbu) nebo si likviditu přes noc oproti kolaterálu od ČNB vypůjčit (lombardní repo za lombardní sazbu).

Seznam přijatelných finančních nástrojů (kolaterál) pro zajištěné operace (repo tendry, lombardní repo) je zveřejněn na webových stránkách ČNB.

2.13. OSTATNÍ POHLEDÁVKY

Pohledávky Banky se vykazují v nominální hodnotě snížené o vytvořenou opravnou položku. Nedobytné pohledávky

se zpravidla odepisují po skončení konkurzního řízení, popř. likvidaci dlužníka.

2.14. ZÁVAZKY VŮČI STÁTU A OSTATNÍM VEŘEJNÝM INSTITUCÍM

Banka vede pro stát, jeho organizační jednotky a další subjekty soustavu příjmových, výdajových a dalších účtů podle § 3 písm. h) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. K těmto účtům poskytuje také vybrané bankovní služby. Zůstatky účtů jsou promítány do stavu souhrnného účtu státní pokladny v Kč a EUR. Od srpna 2023 vede Banka také souhrnný účet v měně USD. Prostředky státu a ostatních veřejných institucí uložené v ČNB jsou promítnuty do položky závazků.

2.15. REZERVY

Rezervy jsou tvořeny, má-li Banka existující závazek v důsledku událostí, k nimž došlo v minulosti, a je pravděpodobné, že bude třeba vynaložit prostředky na jejich vypořádání a lze přiměřeně odhadnout výši tohoto závazku.

Tvorba rezervy se vykazuje v příslušné položce výkazu zisku a ztráty. Její použití je vykázáno v příslušné položce výkazu zisku a ztráty společně s náklady nebo ztrátami, na jejichž krytí byly rezervy vytvořeny. Rozpuštění rezervy pro nepotřebnost je vykázáno ve výnosech. Změny na účtech rezerv v cizí měně z titulu přecenění aktuálními kurzy se účtují do kurzových rozdílů.

2.16. OPRAVNÉ POLOŽKY

Opravné položky korigují nominální hodnotu jednotlivých pohledávek Banky. Výše opravných položek ke klasifikovaným pohledávkám a ostatním rizikovým aktivům vychází z ocenění vymahatelné částky z těchto aktiv k rozvahovému dni po zohlednění současné hodnoty zajištění při nuceném prodeji (viz kapitola 3.6. a 3.12.).

Banka dále aplikuje, v souladu s IFRS 9, model výpočtu znehodnocení finančních aktiv na základě očekávaných úvěrových ztrát počítaných na základě historické kumulativní pravděpodobnosti selhání dlužníka. Při aplikaci tohoto přístupu Banka provedla analýzu všech skupin finančních aktiv. Vzhledem k tomu, že výše požadované opravné položky je, s přihlédnutím k objemu aktiv ČNB, zanedbatelná (vyčíslena na 0,97 mil. Kč, v roce 2022 vyčíslena na 1,01 mil. Kč), není o ní účtováno.

Pokud je pohledávka odepsána, související opravná položka na snížení hodnoty je rozpuštěna. Případná úhrada odepsané pohledávky nebo její části je připsána ve prospěch výnosů běžného období.

Banka sleduje a pravidelně přezkoumává úroveň podstupovaného úvěrového rizika (viz kapitola 3.18.).

2.17. DLOUHODOBÝ HMATNÝ A NEHMOTNÝ MAJETEK

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek je oceněn pořizovací cenou včetně daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) s výjimkou případů, kdy ČNB vzniká nárok na odpočet DPH v plné výši. Majetek je odepisován rovnoměrně po dobu jeho předpokládané životnosti.

Pokud je právo k užívání nehmotného majetku smluvně omezeno, je tento majetek odepisován po smluvně stanovenou dobu. Drobný hmotný majetek s cenou nepřevyšující 80 000 Kč a nehmotný majetek s cenou nepřevyšující 60 000 Kč je plně odepisován při uvedení do používání. Pozemky, umělecká díla a sbírky nejsou odepisovány.

Při změně roční odpisové sazby, zatřídění nebo ocenění majetku se změni odepisování od počátku prvního měsíce, kdy ke změně došlo; dosud provedené odpisy se neupravují.

Předpokládaná životnost majetku v letech	
Budovy a stavby	20 – 50
Stroje a zařízení	
motorová vozidla	4 – 5
kancelářské stroje a počítače	3 – 4
systémy na zpracování bankovek	10
Inventář	5 – 10
Software	4
Dlouhodobý software	6
Ostatní nehmotný majetek	6

Náklady na opravy a udržování hmotného majetku se účtují přímo do nákladů. Technické zhodnocení, překračující 40 000 Kč za daný rok, zvyšuje pořizovací cenu majetku.

2.18. DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY

Banka je plátcem DPH. Banka má nárok na odpočet daně u přijatých zdanitelných plnění, která používá pro účely uskutečňování zdanitelných plnění, u kterých jí vzniká povinnost přiznat daň na výstupu a u plnění osvobozených od daně s nárokem na odpočet daně.

2.19. DAŇ Z PŘÍJMŮ A ODVOD ZISKU DO STÁTNÍHO ROZPOČTU

Banka je osvobozena od daně z příjmů, § 19 odst. 1 písm. u) zákona č. 586/92 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a proto neúčtuje o splatné ani odložené dani. Ze svých výnosů hradí náklady na svoji činnost a zisk používá k doplňování fondů a k ostatnímu použití v rozpočtované výši (např. k úhradě ztráty předchozích období). Zbývající zisk odvádí do státního rozpočtu.

2.20. NÁKLADY NA ZAMĚSTNANCE A ZAMĚSTNANECKÉ BENEFITY

Náklady na zaměstnance, včetně členů bankovní rady, jsou součástí správních nákladů. Banka nespravuje žádný transformovaný penzijní fond nebo účastnický fond jako penzijní společnost, ale přispívá svým zaměstnancům, v rámci zaměstnaneckých benefitů, na penzijní připojištění nebo doplňkové penzijní spoření spravované penzijními společnostmi, na kapitálově důchodové pojištění, životní a úrazové pojištění, na jazykovou výuku a dále poskytuje příspěvek ve formě cafeteria systému v oblastech sportu, kultury, zdraví, cestování a vzdělávání. Zaměstnanecké benefity jsou účtovány přímo do nákladů.

2.21. VÝKAZ PENĚŽNÍCH TOKŮ

Zákon o účetnictví (č. 563/1991 Sb.) Bance neukládá povinnost sestavovat v rámci účetní závěrky výkaz peněžních toků. Vzhledem k tomu, že ČNB vystupuje v roli emisní banky, zveřejnění výkazu peněžních toků by neposkytlo uživatelům finančních výkazů žádné další významné informace. Výkaz peněžních toků se proto nesestavuje.

2.22. OKAMŽIK USKUTEČNĚNÍ ÚČETNÍHO PŘÍPADU

Účetní případy Banka účtuje do období, s nímž časově a věcně souvisí. Nákupy a prodeje deviz a cenných papírů účtuje v podrozvaze k datu sjednání, v rozvaze k datu vypořádání. Úvěrové operace, včetně repo operací, účtuje k datu vypořádání.

2.23. OSTATNÍ PODROZVAHOVÉ POLOŽKY

V souladu s postupy účtování pro banky ČNB používá podrozvahu pro evidenci ostatních mimorozvahových aktiv a pasiv. Pro ocenění těchto položek podrozvahy používá nominální nebo odhadovanou hodnotu. Nelze-li tyto hodnoty určit, používá evidenční hodnotu.

V podrozvahové evidenci vede ostatní hodnoty převzaté do úschovy od klientů a bank, hodnoty ve vlastní úschově a další evidenční hodnoty (viz kapitola 3.17.).

2.24. NÁSLEDNÉ UDÁLOSTI

Dopad událostí, které nastanou mezi rozvahovým dnem a dnem sestavení účetní závěrky, je zachycován v účetních výkazech v případě, že tyto události poskytují doplňující informaci o podmínkách, které existovaly k rozvahovému dni.

V případě, že mezi rozvahovým dnem a dnem sestavení účetní závěrky dojde k významným událostem zohledňujícím skutečnosti, které nastaly po rozvahovém dni, jsou důsledky těchto událostí popsány v příloze účetní závěrky, ale nejsou vykazovány v účetních výkazech (viz kapitola 3.21.).

3. DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE

3.1. ZLATO

	2023	2022
Zlato (mil. Kč)	45 510	15 785
Zásoba dlouhodobě držená	44 452	15 018
Zásoba provozní	1 058	767
Zlato (trojské unce – tisíce)	986	385
Zásoba dlouhodobě držená	963	366
Zásoba provozní	23	19
Zlato (tuny)	30,7	12,0
Zásoba dlouhodobě držená	30,0	11,4
Zásoba provozní	0,7	0,6

Přecenění zlata na reálnou hodnotu se projevuje ve výkazu zisku a ztráty v položce 6.1. Kurzové rozdíly a rozpětí. Banka eviduje další zlato, které je vykazováno jako Zásoba ve sbírkových souborech (součást ostatního hmotného majetku), případně jako Zásoba peněz (podrozvahová evidence).

	2023	2022
Zásoba ve sbírkových souborech		
Účetní hodnota – mil. Kč	368	324
Trojské unce – tisíce	8	8
Tuny	0,2	0,2
Zásoba peněz		
Účetní hodnota – mil. Kč	12	12

V zahraničí bylo uloženo 26,7 tun v hodnotě 39 600 mil. Kč (v roce 2022 bylo uloženo 9,3 tun v hodnotě 12 224 mil. Kč).

3.2. POHLEDÁVKY A ZÁVAZKY VŮČI MMF

mil. Kč	2023	2022
Členská kvóta MMF	63 714	67 075
Členský vklad	45 996	50 160
Rezervní pozice	17 718	16 915
Poskytnutá půjčka MMF	170	171
Vklady u MMF	76 756	76 709
Pohledávky vůči MMF	140 640	143 955
Závazek z alokace SDR	86 155	86 376
Závazek vůči MMF ze směny	42 033	45 039
Běžný účet MMF	3 963	5 121
Závazky vůči MMF	132 151	136 536

ČNB má s MMF uzavřenu bilaterální dohodu o půjčce (v pořadí čtvrtou dohodu tohoto typu), která nabyla účinnosti 1. ledna 2021. V roce 2023 byla její platnost prodloužena o 1 rok, tj. do 31. 12. 2024. Výše nevyčerpaného úvěrového rámce činí 646 mil. EUR, tj. 15 972 mil. Kč (v roce 2022 v hodnotě 646 mil. EUR, tj. 15 578 mil. Kč).

3.3. POHLEDÁVKY VŮČI ZAHRANIČÍ VČETNĚ CP

Tato položka představuje převážnou část devizových rezerv, které slouží k podpoře provádění vlastní nezávislé měnové politiky a jako zdroj likvidity pro provádění operací klientů ČNB. Téměř 97 % devizových rezerv představují portfolia, jejichž strategická alokace je výsledkem vnitřních rozhodovacích procesů ČNB a která tvoří tzv. aktivně spravovanou část devizových rezerv. Zbytek rezerv se skládá z pohledávek vůči MMF ve zvláštních právech čerpání (SDR) (viz kapitola 3.2.) a měnového zlata v držení ČNB (viz kapitola 3.1.).

mil. Kč	2023	2022
Vklady v zahraničních peněžních ústavech a institucích	503 502	855 800
Zůstatky na běžných účtech ¹	443 051	836 588
Depozita ¹	60 451	19 212
Cenné papíry	2 484 053	2 186 372
Bezкупónové dluhopisy ²	88 169	34 336
Státní ²	32 413	34 336
Ostatní ³	55 756	0
Kupónové dluhopisy ²	1 751 948	1 618 426
Státní ²	1 420 693	1 256 005
Ostatní ³	331 255	362 421
MBS ²	41 622	39 946
Akcie ²	602 314	493 664
MSCI euro (v EUR)	282 258	243 921
S&P 500 (v USD)	156 933	125 463
FTSE 100 (v GBP)	27 551	24 390
Nikkei 225 (v JPY)	47 643	21 461
S&P TSX (v CAD)	57 708	51 298
S&P ASX 200 (v AUD)	30 221	27 131
Ostatní pohledávky vůči zahraničí	193 409	16 761
Finanční prostředky investované reverzními repo operacemi ¹	193 195	16 471
Valuty ¹	214	290
Pohledávky vůči zahraničí včetně cenných papírů	3 180 964	3 058 933

¹ – Finanční nástroje klasifikované jako oceňované v naběhlé hodnotě.

² – Finanční nástroje klasifikované jako oceňované na reálnou hodnotu a oceňované tržními cenami přímo z finančních trhů (viz kap. 2.4.).

³ – Finanční nástroje klasifikované jako oceňované na reálnou hodnotu a oceňované tržními cenami přímo z finančních trhů (viz kap. 2.4.), s výjimkami oceňovanými pomocí modelů, které představovaly Commercial Paper v hodnotě 26 397 mil. Kč (v roce 2022 v hodnotě 2 165 mil. Kč).

Zahraniční peněžní ústavy představují banky se sídlem v zahraničí. Zahraniční peněžní ústavy nezahrnují pobočky zahraničních bank mající sídlo v ČR.

Ostatní pohledávky vůči zahraničí zahrnují především reverzní repo operace, ke kterým byly přijaty kolaterály ve výši 194 058 mil. Kč (v roce 2022 ve výši 16 375 mil. Kč) (viz kapitola 3.17.).

Položka depozita obsahuje též poskytnutý kolaterál ve formě hotovostních vkladů v zahraničních bankách ve výši 689 mil. Kč (v roce 2022 ve výši 2 643 mil. Kč), které byly poskytnuty podle rámcových smluv o derivátových obchodech (ISDA Master Agreement, ISDA Credit Support Annex a GMRA Master Agreements).

Část cenných papírů je dočasně převedena na jiné subjekty, a to buď jako kolaterál za přijaté úvěry (repo operace), nebo v rámci zápůjčních programů.

mil. Kč	2023	2022
Dluhopisy		
k zajištění repo operace	110 014	224 349
k zajištění derivátových operací uzavřených s protistranou	275	1 272
zápůjční programy ¹	337 355	270 474
Akcie		
zápůjční program	46 815	65 753

¹ Údaj za rok 2022, který představoval 779 830 mil. Kč, byl opraven.

3.4. POHLEDÁVKY VŮČI BANKÁM V TUZEMSKU

ČNB uzavírá v průběhu roku s bankami v tuzemsku reverzní repo operace ve formě:

- poskytnutých úvěrů – na konci roku 2023 a 2022 nebyly uzavřeny žádné operace,
- výměny cenných papírů (collateral switch) – na konci roku 2023 a 2022 nebyly uzavřeny žádné operace.

3.5. HMOTNÝ A NEHMOTNÝ MAJETEK

Banka neposkytlá žádný hmotný nebo nehmotný majetek do zástavy a nepoužívá hmotný nebo nehmotný majetek získaný na základě smluv o finančním leasingu. V rámci položky ostatní hmotný majetek Banka eviduje sbírku mincí a medailí z drahých kovů ve výši 368 mil. Kč (v roce 2022 ve výši 324 mil. Kč), u kterých se hodnota drahého kovu přeceňuje na reálnou hodnotu do výsledku hospodaření.

mil. Kč	Pozemky	Budovy	Stroje, inventář a ostatní hmotný majetek	Pořízení majetku a poskytnuté zálohy	Celkem
Požizovací cena k 31. prosinci 2022	164	7 095	2 989	40	10 288
Oprávy k 31. prosinci 2022	0	4 891	2 221	0	7 112
Zůstatková cena k 31. prosinci 2022	164	2 204	768	40	3 176
Přírůstky majetku	0	28	240	215	483
Úbytky majetku	0	0	200	229	429
Změna výše oprávek	0	178	-40	0	138
Zůstatková cena k 31. prosinci 2023	164	2 054	848	26	3 092
Požizovací cena k 31. prosinci 2023	164	7 123	3 029	26	10 342
Oprávy k 31. prosinci 2023	0	5 069	2 181	0	7 250

mil. Kč	Software	Ostatní nehmotná aktiva	Pořízení nehmotného majetku a poskytnuté zálohy	Celkem
Požizovací cena k 31. prosinci 2022	1 067	46	2	1 115
Oprávy k 31. prosinci 2022	894	21	0	915
Zůstatková cena k 31. prosinci 2022	173	25	2	200
Přírůstky majetku	48	2	51	101
Úbytky majetku	63	0	52	115
Změna výše oprávek	-15	5	0	-10
Zůstatková cena k 31. prosinci 2023	173	22	1	196
Požizovací cena k 31. prosinci 2023	1 052	48	1	1 101
Oprávy k 31. prosinci 2023	879	26	0	905

3.6. OSTATNÍ AKTIVA

V položce ostatní finanční aktiva Banka vykazuje své účasti v ECB, BIS a ve SWIFT. Podíl ČR na kapitálu ECB činí 1,9623 % v celkové výši 7,9 mil. EUR (v roce 2022 činil 1,8794 % v celkové výši 7,6 mil. EUR). Podíl byl vypočten podle článku 29 Statutu ESCB a ECB na základě počtu obyvatel a hrubého domácího produktu.

mil. Kč	2023	2022
Ostatní finanční aktiva	7 742	7 518
Podíl na kapitálu ECB	189	184
Akcie BIS a podíl ve SWIFT	5 012	4 971
Dluhopisy	2 541	2 363
Pohledávky za bývalými bankami	0	0
Ztrátové úvěry za bývalými bankami	1 331	1 340
Opravná položka ke ztrátovým úvěrům za bývalými bankami ²	-1 331	-1 340
Ostatní	5 924	7 133
Náklady příštích období	32	27
Ostatní drahé kovy	19	16
Kladná RH úrokových swapů ¹	3 373	3 511
Kladná RH měnových forwardů ¹	0	767
Zúčtování marží burzovních derivátů včetně zisku/ztráty ze změny RH futures ¹	536	277
Úvěry zaměstnancům	462	445
Zúčtování s trhem CP	1 216	1 207
Ostatní provozní pohledávky	297	895
Opravná položka k ostatním provozním pohledávkám ²	-11	-12
Ostatní aktiva	13 666	14 651

RH = reálná hodnota ¹viz kapitola 3.17. ²viz kapitola 3.12.

3.7. BANKOVKY A MINCE V OBĚHU

Banka má výhradní právo vydávat do oběhu české bankovky a mince (včetně mincí a bankovek pamětních) a řídit peněžní oběh. Banka stahuje z oběhu bankovky a mince opotřebované, poškozené či nevhodné pro další oběh. Současně dohlíží zpracovatele bankovek a mincí (banky, bezpečnostní agentury atd.), zda dodržují stanovená pravidla peněžního oběhu (zákon č. 136/2011 Sb., o oběhu bankovek a mincí).

	mil. ks		mil. Kč	
	2023	2022	2023	2022
Bankovky v oběhu	535	525	685 410	686 706
5 000 Kč	26	29	130 170	144 311
2 000 Kč	189	182	377 381	363 608
1 000 Kč	135	137	134 611	136 923
500 Kč	44	43	21 962	21 583
200 Kč	73	69	14 515	13 749
100 Kč	68	65	6 767	6 528
Pamětní bankovky	0	0	4	4

	mil. ks		mil. Kč	
	2023	2022	2023	2022
Mince v oběhu	2 337	2 268	23 459	22 771
50 Kč	174	170	8 699	8 504
20 Kč	251	246	5 018	4 909
10 Kč	278	269	2 778	2 694
5 Kč	335	323	1 673	1 615
2 Kč	600	580	1 200	1 161
1 Kč	696	677	696	677
pamětní mince	3	3	3 395	3 211
Bankovky a mince v oběhu	2 872	2 793	708 869	709 477

3.8. ZÁVAZKY VŮČI ZAHRANIČÍ

mil. Kč	2023	2022
Finanční prostředky z titulu repo operací	110 296	229 943
Ostatní závazky vůči zahraničí	3 358	5 377
Závazky vůči zahraničí	113 654	235 320

Finanční prostředky z titulu repo operací byly na základě GMRA Master Agreements zajištěny poskytnutým kolaterálem v podobě dluhových cenných papírů v celkové výši 110 014 mil. Kč (v roce 2022 ve výši 224 349 mil. Kč) (viz kapitola 3.3.).

Dále byly zahraničními bankami složeny vklady v CZK ve výši 842 mil. Kč (v roce 2022 ve výši 3 001 mil. Kč) a poskytnuty kolaterály ve formě hotovostních vkladů ve výši 2 486 mil. Kč (v roce 2022 ve výši 2 340 mil. Kč) podle rámcových smluv o derivátových obchodech (ISDA Master Agreement a ISDA Credit Support Annex).

3.9. ZÁVAZKY VŮČI BANKÁM V TUZEMSKU

mil. Kč	2023	2022
Přijaté úvěry – repo operace	2 373 402	1 896 729
Rezervy bank v tuzemsku	77 394	112 131
Účty platebního styku	71 210	105 148
Zůstatky na účtech pro výběr a skládání hotovostí	6 149	6 975
Zvláštní účty pro držení PMR	35	8
Ostatní závazky vůči bankám v tuzemsku	105 242	66 919
Přijaté krátkodobé vklady	96 221	44 706
Ostatní závazky	9 021	22 213
Závazky vůči bankám v tuzemsku	2 556 038	2 075 779

ČNB uzavírá s bankami v tuzemsku repo operace především ve formě přijatých úvěrů (kolaterálem k zajištění repo operací byly poukázky ČNB).

Blíže kapitoly 2.5. a 2.8.

3.10. ZÁVAZKY VŮČI STÁTU A OSTATNÍM VEŘEJNÝM INSTITUCÍM

mil. Kč	2023	2022
Korunové prostředky	282 693	463 836
SÚSP v Kč	280 960	424 229
Ostatní vklady v Kč	1 733	39 607
Cizoměnové prostředky	424	48 382
SÚSP v EUR	233	46 988
SÚSP v USD	187	0
Ostatní vklady v cizích měnách	4	1 394
Vklady státu a veřejných institucí	283 117	512 218

SÚSP=Souhrnný účet státní pokladny, viz kapitola 2.14.

3.11. OSTATNÍ PASIVA

mil. Kč	2023	2022
Záporná RH měnových forwardů ¹	798	47
Záporná RH úrokových swapů ¹	1 171	2 028
Závazky vůči Evropské komisi	9 392	10 319
Účty zaměstnanců	3 705	2 996
Uspořádací účty pro operace platebního styku	640	32 307
Ostatní závazky	585	880
Ostatní pasiva	16 291	48 577

¹ RH = reálná hodnota, viz kapitola 3.17.

Závazky vůči Evropské komisi představují vklady určené především k čerpání ČR z evropského rozpočtu.

Z celkové sumy ostatních závazků ve výši 585 mil. Kč představují závazky Banky z titulu povinných odvodů na sociální a zdravotní pojištění částku 78 mil. Kč (v roce 2022 částku 173 mil. Kč). Z titulu odvodu pojistného na zdravotní a sociální zabezpečení nemá Banka závazky po lhůtě splatnosti.

3.12. REZERVY, OPRAVNÉ POLOŽKY A ODPISY AKTIV

mil. Kč	1. 1. 2022	Tvorba	Použití na odpis	Rozpuštění	31. 12. 2022	Tvorba	Použití na odpis	Rozpuštění	31. 12. 2023
Opravné položky	1 352	0	0	0	1 352	0	1	9	1 342
Klasifikované úvěry za bývalými bankami (viz kapitola 3.6.)	1 340	0	0	0	1 340	0	0	9	1 331
Ostatní provozní pohledávky (viz kapitola 3.6.)	12	0	0	0	12	0	1	0	11

mil. Kč	1. 1. 2022	Tvorba	Rozpuštění	Kurzové rozdíly	31. 12. 2022	Tvorba	Rozpuštění	Kurzové rozdíly	31. 12. 2023
Rezervy	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Záruky ve prospěch klientů (viz kapitola 3.17.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0

3.13. VLASTNÍ KAPITÁL

mil. Kč	Oceňovací rozdíly	Základní kapitál	Fondy	Neuhrazená ztráta	Zisk/ztráta za účetní období	Vlastní kapitál celkem
Stav k 1. lednu 2022	4 497	1 400	0	-37 536	-37 739	-69 378
Rozdělení výsledku hospodaření roku 2021	0	0	0	-37 739	37 739	0
Ostatní (vív zaokrouhlování)	0	0	0	0	0	0
Oceňovací rozdíly nezahnuté do zisku	26	0	0	0	0	26
Výsledek hospodaření roku 2022	0	0	0	0	-411 855	-411 855
Stav k 31. prosinci 2022	4 523	1 400	0	-75 275	-411 855	-481 207
Rozdělení výsledku hospodaření roku 2022	0	0	0	-411 855	411 855	0
Ostatní (vív zaokrouhlování)	0	0	0	0	0	0
Oceňovací rozdíly nezahnuté do zisku	47	0	0	0	0	47
Výsledek hospodaření roku 2023	0	0	0	0	55 108	55 108
Stav k 31. prosinci 2023	4 570	1 400	0	-487 130	55 108	-426 052

ČNB vykazovala negativní vlastní kapitál již v minulosti. To ale nebránilo v naplňování zákonného mandátu v oblasti péče o cenovou stabilitu ani při realizaci dalších úkolů. Záporný vlastní kapitál proto ČNB nepovažuje za faktor omezující nezávislost centrální banky. Nepředstavuje ani ohrožení výkonu zákonných funkcí.

Oceňovací rozdíly reprezentují změny reálné hodnoty akcií a podílů představujících účasti přečtenované proti účtům kapitálu (majetkové účasti v mezinárodních institucích) do okamžiku prodeje nebo trvalého snížení jejich hodnoty (viz kapitola 2.4.).

Jediným fondem Banky je rezervní fond, který byl vytvořen ze zisku a který je určen ke krytí ztráty, zvýšení základního kapitálu nebo k jinému použití, dle rozhodnutí bankovní rady ČNB. Na základě rozhodnutí bankovní rady ČNB byl v roce 2019 rezervní fond v plné výši použit na snížení neuhrazené ztráty z předchozích období. K vypořádání výsledku hospodaření běžného roku dochází na základě rozhodnutí bankovní rady.

3.14. ČISTÝ ÚROKOVÝ VÝNOS

mil. Kč	2023	2022
Výnosy z úroků a podobné výnosy	66 299	29 062
Úroky z cenných papírů	41 924	23 503
z bezkupónových dluhopisů	2 323	221
z kupónových dluhopisů	38 204	22 006
z MBS	1 397	1 276
Ostatní výnosy z úroků	24 375	5 559
Úroky z vkladů u bank	24 367	5 553
Úroky z úvěrů zaměstnancům	8	6
Náklady na úroky a podobné náklady	196 181	167 493
Úroky ze závazků vůči bankám	195 797	167 231
Úroky ze závazků vůči zaměstnancům a ostatním klientům	384	262
Čistý úrokový výnos¹	-129 882	-138 431

¹ Čistý úrokový výnos představuje rozdíl mezi přijatými a placenými úroky z cenných papírů a vkladů. Jeho hodnota byla ovlivněna především úročením volné likvidity tuzemského bankovního sektoru.

3.15. ZISK NEBO ZTRÁTA Z FINANČNÍCH OPERACÍ

mil. Kč	2023	2022
Kurzové rozdíly a rozpětí	39 556	-41 308
Kurzové zisky / ztráty	38 080	-42 475
Kurzové rozpětí	1 476	1 167
Ostatní	133 921	-243 347
Zisky / ztráty z přecenění a prodeje dluhopisů	43 469	-165 498
Zisky / ztráty z přecenění a prodeje MBS	507	-7 117
Zisky / ztráty z přecenění a prodeje akcií	85 273	-79 515
Výsledek z měnových forwardů	3 943	3 139
Výsledek z úrokových futures	14	2 379
Výsledek z úrokových swapů	394	3 551
Výsledek z akciových futures	321	-286
Zisk/Ztráta z finančních operací	173 477	-284 655

Kurzové rozpětí představuje rozdíl mezi nákupním či prodejním kurzem a kurzem střed při devizových a valutových operacích s klienty.

3.16. OSTATNÍ NÁKLADY

mil. Kč	2023	2022
Náklady na zaměstnance	2 441	2 327
Mzdy	1 659	1 561
Sociální a zdravotní pojištění	544	524
Náklady na vzdělání zaměstnanců	9	8
Zaměstnanecké benefity	229	234
Ostatní správní náklady	489	451
Nájemné	6	6
Ostatní	483	445
Správní náklady celkem	2 930	2 778

Průměrný přepočtený počet zaměstnanců, vč. bankovní rady, činil 1 456 zaměstnanců (v roce 2022 činil 1 466 zaměstnanců).

3.17. PODROZVAHOVÉ POLOŽKY

ZÁRUKY

mil. Kč	2023	2022
Vydané záruky	800	804
Ve prospěch klientů (viz kapitola 3.12.)	0	0
Za vklady věřitelů IPB	0	4
Konsolidace bankovního sektoru	800	800
Přijaté záruky	0	0

ČNB netvoří rezervu na případná plnění ze záruk poskytnutých v souvislosti s prodejem části podniku Agrobanka Praha a. s., jelikož riziko plnění považuje na základě dostupných informací za nevýznamné.

PŘIJATÉ KOLATERÁLY

mil. Kč	2023	2022
Repo obchody	194 058	16 375
Přijaté kolaterál za CP poskytnuté v rámci zápůjčního programu	51 448	72 720
Deriváty a doplňkový kolaterál	256	1 197
Zlatý swap	57 130	2 052
Přijaté kolaterály	302 892	92 344

Banka má, v rámci zápůjčních programů, depozitářem garantováno navrácení cenných papírů v celkové částce 337 mld. Kč (v roce 2022 v částce 270 mld. Kč¹).

¹ Údaj za rok 2022, který představoval 780 mld. Kč, byl opraven.

SPOTOVÉ OPERACE A FINANČNÍ DERIVÁTY

Pohledávky a závazky ze spotových, forwardových, swapových a futures operací lze členit takto:

mil. Kč	2023	2022
Podrozvahové pohledávky	292 903	307 639
z měnových forwardových operací	120 265	165 603
z úrokových swapových operací	50 249	74 564
z úrokových futures operací	2 654	6 240
z akciových futures operací	2 395	3 184
z nevypořádaných spotových operací s úrokovými nástroji	45 822	4 771
z nevypořádaných spotových operací s měnovými nástroji	63 182	46 220
z úrokových forwardových operací	8 336	7 057
Podrozvahové závazky	293 576	307 005
z měnových forwardových operací	120 930	164 915
z úrokových swapových operací	50 249	74 564
z úrokových futures operací	2 654	6 240
z akciových futures operací	2 395	3 184
z nevypořádaných spotových operací s úrokovými nástroji	45 822	4 771
z nevypořádaných spotových operací s měnovými nástroji	63 190	46 274
z úrokových forwardových operací	8 336	7 057

Banka má k rozvahovému dni uzavřeny smlouvy o měnových forwardech zajišťujících pohyb měnových kurzů:

mil. Kč	2023	2022
Podrozvahové pohledávky z forwardových operací	120 265	165 603
Podrozvahové závazky z forwardových operací	120 930	164 915
Kladná reálná hodnota (viz kapitola 3.6.)	0	767
Záporná reálná hodnota (viz kapitola 3.11.)	798	47

Všechny měnové forwardy jsou splatné v roce 2024.

Měnové forwardy nesplňují podle platných českých účetních předpisů kritéria zajišťovacího účetnictví a účtuje se tak o nich jako o derivátech k obchodování. Zisky a ztráty ze změny reálné hodnoty těchto měnových forwardů jsou vykázány v zisku nebo ztrátě z finančních operací. Zisky a ztráty z přecenění z titulu změn kurzů jsou vykázány pod položkou Kurzové rozdíly a rozpětí (viz kapitola 3.15.).

Banka má k rozvahovému dni uzavřeny smlouvy o swapových operacích:

mil. Kč	2023	2022
Podrozvahové pohledávky z úrokových swapových operací	50 249	74 564
Podrozvahové závazky z úrokových swapových operací	50 249	74 564
Kladná reálná hodnota (viz kapitola 3.6.)	3 373	3 511
Záporná reálná hodnota (viz kapitola 3.11.)	1 171	2 028

Úrokové swapy rovněž nesplňují, podle platných českých účetních předpisů, kritéria zajišťovacího účetnictví a účtuje se tak o nich jako o derivátech k obchodování. Zisky a ztráty ze změny reálné hodnoty jsou vykázány v zisku nebo ztrátě z finančních operací (viz kapitola 3.15.). Zlato přijaté v rámci swapových operací je oceněno tržní cenou a je vykazováno v podrozvahové evidenci jako přijatý kolaterál.

Banka má k rozvahovému dni uzavřeny smlouvy o futures operacích:

mil. Kč	2023	2022
Podrozvahové pohledávky z úrokových futures operací	2 654	6 240
Podrozvahové závazky z úrokových futures operací	2 654	6 240
Čistý zisk / ztráta ze změny reálné hodnoty úrokových futures operací za účetní období ¹	14	2 379
Podrozvahové pohledávky z akciových futures operací	2 395	3 184
Podrozvahové závazky z akciových futures operací	2 395	3 184
Čistý zisk / ztráta ze změny reálné hodnoty futures operací za účetní období ¹	321	-286
Čistý zisk / ztráta ze změny reálné hodnoty futures operací za účetní období	338	2 093
Peníze na účtu zúčtování marží burzovních derivátů	200	1 816
Zúčtování marží burzovních derivátů, včetně vypořádaných změn reálných hodnot úrokových futures operací ²	538	277

¹ viz kapitola 3.15. ² viz kapitola 3.6.

Zisk nebo ztráta ze změny reálné hodnoty futures operací je průběžně vypořádávána proti účtu zúčtování marží burzovních derivátů, který je vykázán v ostatních aktivech.

Úrokové a akciové futures operace rovněž nesplňují podle platných českých účetních předpisů kritéria zajišťovacího účetnictví a účtuje se tak o nich jako o derivátech k obchodování. Zisky a ztráty ze změny reálné hodnoty jsou vykázány v zisku nebo ztrátě z finančních operací (viz kapitola 3.15.).

Hodnoty převzaté bankou do správy a úschovy

Banka v letech 2023 a 2022 nepřevzala do úschovy a správy žádné finančně významné hodnoty od třetích osob.

3.18. FINANČNÍ RIZIKA

Riziko likvidity

Banka sleduje a řídí strukturu devizových rezerv s ohledem na užití devizových rezerv, na vývoj na finančních trzích a na velikost devizových rezerv. Pro tyto účely Banka vyčlenila část devizových rezerv do tzv. likviditní tranše, ve které udržuje prostředky, které jsou k okamžité potřebě. Dále Banka investuje část investiční tranše do vládních dluhopisů nejvyspělejších zemí a akcií kótovaných na hlavních světových burzách, kteréžto jsou také nejlikvidnějšími nástroji na trhu. Z pohledu uplatnění Banka člení devizové rezervy na likviditní tranši, která ke konci roku 2023 tvořila 21,2 %, a investiční tranši, která tvořila 78,8 % aktivně spravované části devizových rezerv.

Riziko úrokové sazby

V devizových rezervách Banka drží finanční nástroje, jejichž cena je citlivá na změnu tržních úrokových sazeb. Tuto citlivost vyjadřuje modifikovaná durace. Banka řídí úrokové riziko nastavením modifikované durace benchmarků pro jednotlivá portfolia, maximální možnou odchylkou modifikované durace portfolií od příslušných benchmarků a celkovým duračním limitem pro celé aktivně spravované devizové rezervy. Tyto limity jsou nastaveny s ohledem na užití devizových rezerv, jejich výši a očekávaný výnos.

Měnové riziko

Koronová hodnota devizových rezerv je vystavena změně kurzu koruny vůči jednotlivým cizím měnám, ve kterých jsou devizové rezervy drženy. Vzhledem k nutnosti udržovat devizové rezervy a podřízení jejich vývoje primárnímu zákonnému cíli cenové stability není Banka schopna zcela eliminovat riziko snížení korunové hodnoty devizových rezerv z titulu posílení koruny vůči hlavním cizím měnám. Banka se však vhodnou diverzifikací do více měn snaží toto riziko snižovat tak, aby alespoň částečně využila protichůdných pohybů kurzu koruny vůči měnám v devizových rezervách.

Úvěrové riziko a koncentrace pasiv

Banka řídí úroveň podstupovaného úvěrového rizika při správě devizových rezerv stanovováním limitů rizik akceptovatelných ve vztahu k jednomu dlužníkovi, skupině dlužníků a zeměpisným segmentům. Tato rizika jsou průběžně sledována a na měsíční bázi přezkoumávána. Základní mírou úvěrového rizika je rating dlužníka či emitenta cenného papíru od renomovaných ratingových agentur a dále pak interní model hodnocení kreditního rizika.

RIZIKO LIKVIDITY

Tabulka níže prezentuje strukturu finančních nástrojů z hlediska jejich likvidnosti podle smluvní doby splatnosti.

mil. Kč		Do 1 měsíce	1 - 3 měsíce	3 - 12 měsíců	1 - 5 let	Nad 5 let	Nestanovena	Celkem
Zlato	2023	0	0	0	0	0	45 510	45 510
	2022	0	0	0	0	0	15 785	15 785
Pohledávky vůči MMF	2023	0	0	0	0	0	140 640	140 640
	2022	0	0	0	0	0	143 955	143 955
Bezкупónové dluhopisy	2023	41 323	11 322	34 555	969	0	0	88 169
	2022	2 166	0	28 095	4 075	0	0	34 336
Kupónové dluhopisy	2023	902	4 289	49 950	739 861	956 946	0	1 751 948
	2022	2 208	3 834	103 319	828 001	681 064	0	1 618 426
MBS	2023	681	237	66	28	40 610	0	41 622
	2022	389	67	134	48	39 308	0	39 946
Akcie	2023	0	0	0	0	0	602 314	602 314
	2022	0	0	0	0	0	493 664	493 664
Vklady, úvěry a ostatní pohledávky vůči zahraničí	2023	696 911	0	0	0	0	0	696 911
	2022	872 561	0	0	0	0	0	872 561
Pohledávky vůči bankám v tuzemsku	2023	0	0	0	0	0	0	0
	2022	0	0	0	0	0	0	0
Hmotný a nehmotný majetek	2023	0	0	0	0	0	3 288	3 288
	2022	0	0	0	0	0	3 376	3 376
Ostatní aktiva	2023	7 972	0	32	52	409	5 201	13 666
	2022	9 026	0	27	44	399	5 155	14 651
Aktiva celkem	2023	747 789	15 848	84 603	740 910	997 965	796 953	3 384 068
	2022	886 350	3 901	131 575	832 168	720 771	661 935	3 236 700
Bankovky a mince v oběhu	2023	0	0	0	0	0	708 869	708 869
	2022	0	0	0	0	0	709 477	709 477
Závazky vůči MMF	2023	0	0	0	0	0	132 151	132 151
	2022	0	0	0	0	0	136 536	136 536
Závazky vůči zahraničí	2023	113 654	0	0	0	0	0	113 654
	2022	235 320	0	0	0	0	0	235 320
Závazky vůči bankám v tuzemsku	2023	2 556 038	0	0	0	0	0	2 556 038
	2022	2 075 779	0	0	0	0	0	2 075 779
Závazky vůči státu	2023	283 117	0	0	0	0	0	283 117
	2022	512 218	0	0	0	0	0	512 218
Ostatní pasiva	2023	16 291	0	0	0	0	0	16 291
	2022	48 577	0	0	0	0	0	48 577
Rezervy	2023	0	0	0	0	0	0	0
	2022	0	0	0	0	0	0	0
Vlastní kapitál	2023	0	0	0	0	0	-426 052	-426 052
	2022	0	0	0	0	0	-481 207	-481 207
Pasiva celkem	2023	2 969 100	0	0	0	0	414 968	3 384 068
	2022	2 871 894	0	0	0	0	364 806	3 236 700
Otevřená pozice	2023	-2 221 311	15 848	84 603	740 910	997 965	381 985	0
	2022	-1 985 544	3 901	131 575	832 168	720 771	297 129	0

RIZIKO ÚROKOVÉ SAZBY

Tabulka níže prezentuje strukturu finančních nástrojů z hlediska jejich citlivosti na úrokovou sazbu podle doby splatnosti kuponu, respektive úrokové sazby úvěrů.

mil. Kč		Do 1 měsíce	1–3 měsíce	3–12 měsíců	1–5 let	Nad 5 let	Necitlivá na úrok. sazbu	Celkem
Zlato	2023	0	0	0	0	0	45 510	45 510
	2022	0	0	0	0	0	15 785	15 785
Pohledávky vůči MMF	2023	0	0	0	0	0	140 640	140 640
	2022	0	0	0	0	0	143 955	143 955
Bezкупónové dluhopisy	2023	41 323	11 322	34 555	969	0	0	88 169
	2022	2 166	0	28 095	4 075	0	0	34 336
Kupónové dluhopisy	2023	24 594	15 574	78 883	695 389	937 508	0	1 751 948
	2022	20 358	11 626	127 786	792 415	666 241	0	1 618 426
MBS	2023	681	237	66	28	40 610	0	41 622
	2022	389	67	134	48	39 308	0	39 946
Akcie	2023	0	0	0	0	0	602 314	602 314
	2022	0	0	0	0	0	493 664	493 664
Vklady, úvěry a ostatní pohledávky vůči zahraničí	2023	696 911	0	0	0	0	0	696 911
	2022	872 561	0	0	0	0	0	872 561
Pohledávky vůči bankám v tuzemsku	2023	0	0	0	0	0	0	0
	2022	0	0	0	0	0	0	0
Hmotný a nehmotný majetek	2023	0	0	0	0	0	3 288	3 288
	2022	0	0	0	0	0	3 376	3 376
Ostatní aktiva	2023	8 005	0	0	51	409	5 201	13 666
	2022	9 053	0	0	44	399	5 155	14 651
Aktiva celkem	2023	771 514	27 133	113 504	696 437	978 527	796 953	3 384 068
	2022	904 527	11 693	156 015	796 582	705 948	661 935	3 236 700
Bankovky a mince v oběhu	2023	0	0	0	0	0	708 869	708 869
	2022	0	0	0	0	0	709 477	709 477
Závazky vůči MMF	2023	0	0	0	0	0	132 151	132 151
	2022	0	0	0	0	0	136 536	136 536
Závazky vůči zahraničí	2023	113 654	0	0	0	0	0	113 654
	2022	235 320	0	0	0	0	0	235 320
Závazky vůči bankám v tuzemsku	2023	2 556 038	0	0	0	0	0	2 556 038
	2022	2 075 779	0	0	0	0	0	2 075 779
Závazky vůči státu	2023	283 117	0	0	0	0	0	283 117
	2022	512 218	0	0	0	0	0	512 218
Ostatní pasiva	2023	16 291	0	0	0	0	0	16 291
	2022	48 577	0	0	0	0	0	48 577
Rezervy	2023	0	0	0	0	0	0	0
	2022	0	0	0	0	0	0	0
Vlastní kapitál	2023	0	0	0	0	0	-426 052	-426 052
	2022	0	0	0	0	0	-481 207	-481 207
Pasiva celkem	2023	2 969 100	0	0	0	0	414 968	3 384 068
	2022	2 871 894	0	0	0	0	364 806	3 236 700
Otevřená pozice	2023	-2 197 586	27 133	113 504	696 437	978 527	381 985	0
	2022	-1 967 367	11 693	156 015	796 582	705 948	297 129	0

MĚNOVÉ RIZIKO

Tabulka níže prezentuje strukturu finančních nástrojů z hlediska jejich rozdělení do jednotlivých měn.

mil. Kč		CZK	EUR	USD	JPY	GBP	CAD	AUD	CNY	Ostatní	Celkem
Zlato	2023	0	0	0	0	0	0	0	0	45 510	45 510
	2022	0	0	0	0	0	0	0	0	15 785	15 785
Pohledávky vůči MMF	2023	45 996	0	0	0	0	0	0	0	94 644	140 640
	2022	50 160	0	0	0	0	0	0	0	93 795	143 955
Bezkupónové dluhopisy	2023	0	42 520	2 215	14 090	0	0	0	0	29 344	88 169
	2022	0	32 171	0	0	0	0	0	0	2 165	34 336
Kupónové dluhopisy	2023	0	645 995	718 835	0	83 011	177 728	93 966	0	32 413	1 751 948
	2022	0	617 631	601 987	0	69 516	158 670	89 670	50 759	30 193	1 618 426
MBS	2023	0	0	41 622	0	0	0	0	0	0	41 622
	2022	0	0	39 946	0	0	0	0	0	0	39 946
Akcie	2023	0	282 258	156 933	47 643	27 551	57 708	30 221	0	0	602 314
	2022	0	243 921	125 463	21 461	24 390	51 298	27 131	0	0	493 664
Vklady, úvěry a ostatní pohledávky vůči zahraničí	2023	0	595 021	19 278	79 081	90	88	808	0	2 545	696 911
	2022	0	686 467	8 648	51 993	6 070	113	104	20	119 146	872 561
Pohledávky vůči bankám v tuzemsku	2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hmotný a nehmotný majetek	2023	2 918	0	0	0	0	0	0	0	370	3 288
	2022	3 052	0	0	0	0	0	0	0	324	3 376
Ostatní aktiva	2023	3 135	1 471	3 532	84	157	184	73	0	5 030	13 666
	2022	3 729	1 924	3 643	50	115	151	52	0	4 987	14 651
Aktiva celkem	2023	52 049	1 567 265	942 415	140 898	110 809	235 708	125 068	0	209 856	3 384 068
	2022	56 941	1 582 114	779 687	73 504	100 091	210 232	116 957	50 779	266 395	3 236 700
Bankovky a mince v oběhu	2023	708 869	0	0	0	0	0	0	0	0	708 869
	2022	709 477	0	0	0	0	0	0	0	0	709 477
Závazky vůči MMF	2023	45 996	0	0	0	0	0	0	0	86 155	132 151
	2022	50 160	0	0	0	0	0	0	0	86 376	136 536
Závazky vůči zahraničí	2023	872	98 833	7 234	0	0	0	4 120	0	2 595	113 654
	2022	3 036	195 133	12 749	0	9 954	0	5 300	0	9 148	235 320
Závazky vůči bankám v tuzemsku	2023	2 556 038	0	0	0	0	0	0	0	0	2 556 038
	2022	2 075 779	0	0	0	0	0	0	0	0	2 075 779
Závazky vůči státu	2023	282 693	237	187	0	0	0	0	0	0	283 117
	2022	463 836	47 043	1 338	0	1	0	0	0	0	512 218
Ostatní pasiva	2023	14 374	1 639	166	0	112	0	0	0	0	16 291
	2022	14 667	33 565	161	0	160	0	24	0	0	48 577
Rezervy	2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vlastní kapitál	2023	-430 718	0	0	0	0	0	0	0	4 666	-426 052
	2022	-485 830	0	0	0	0	0	0	0	4 623	-481 207
Pasiva celkem	2023	3 178 124	100 709	7 587	0	112	0	4 120	0	93 416	3 384 068
	2022	2 831 125	275 741	14 248	0	10 115	0	5 324	0	100 147	3 236 700
Čistá výše aktiv/pasiv (-)	2023	-3 126 075	1 466 556	934 828	140 898	110 697	235 708	120 948	0	116 440	0
	2022	-2 774 184	1 306 373	765 439	73 504	89 976	210 232	111 633	50 779	166 248	0
Čistá výše podrozvah. aktiv	2023	412	205 549	48 214	27 170	5 658	5 816	84	0	0	292 903
	2022	0	139 034	130 647	23 410	6 648	3 495	4 398	0	7	307 639
Čistá výše podrozvah. pasiv	2023	-16	-88 491	-37 639	-120 311	-9 075	-8 603	-84	0	-29 357	-293 576
	2022	0	-62 022	-61 202	-53 152	-4 263	-6 779	-6 825	0	-112 762	-307 005
Čistá otevřená měnová pozice	2023	-3 125 679	1 583 614	945 403	47 757	107 280	232 921	120 948	0	87 083	-673
	2022	-2 774 184	1 383 385	834 884	43 762	92 361	206 948	109 206	50 779	53 493	634

ÚVĚROVÉ RIZIKO A KONCENTRACE PASIV

Tabulka níže prezentuje strukturu finančních nástrojů z hlediska jejich geografického zařazení.

AKTIVA

mil. Kč	2023	2022
Česká republika	17 410	16 447
Německo	982 892	1 242 989
Francie	195 864	175 051
Nizozemsko	73 965	75 179
Rakousko	2 920	5 749
Slovensko	1 702	12 058
Lucembursko	51 636	32 859
Španělsko	23 478	19 603
Ostatní země eurozóny	65 584	52 029
Švýcarsko	39 195	118 023
Švédsko	34 319	43 419
Dánsko	68 456	7 771
Velká Británie	227 243	83 706
Norsko	14 462	13 537
Ostatní evropské země	167	156
USA	1 086 495	912 631
Kanada	283 878	228 021
Austrálie	72 887	69 973
Japonsko	140 788	72 918
Ostatní země	727	54 581
Geografické rozdělení aktiv	3 384 068	3 236 700

PASIVA

mil. Kč	2023	2022
Česká republika	3 215 033	2 854 537
USA	53 196	136 880
Země eurozóny	44 535	56 417
Ostatní evropské země	71 040	188 515
Ostatní země	264	351
Geografické rozdělení pasiv	3 384 068	3 236 700

3.19. POTENCIÁLNÍ ZÁVAZKY

ČNB hradí na vrub svých nákladů prokázané a oprávněné provozní náklady MF (do 31. prosince 2007 České konsolidační agentury) ve smyslu Dohody o úhradě nákladů na provozní činnost a ztrát z převzatých aktiv vzniklých v souvislosti s realizací Konsolidačního programu, uzavřené dne 29. června 2000 ve znění dodatků. V roce 2023 činily tyto náklady 0,1 mil. Kč (v roce 2022 činily 0,1 mil. Kč). Vzhledem k nevýznamnosti na ně není tvořena rezerva.

Vedené spory

V souvislosti s činnostmi, které ČNB prováděla při výkonu své úlohy podporovat a udržovat stabilitu bankovního sektoru, je proti Bance či třetím osobám vedeno několik soudních řízení. Na základě spolupráce s externími právníky a na základě vlastního posouzení těchto sporů ČNB považuje za nepravděpodobné, že výsledky těchto sporů budou mít zásadní dopad na její finanční pozici, a proto na ně není tvořena rezerva. Obdobně hodnotí potenciální závazky ze soudních sporů, které souvisejí s činnostmi bývalých orgánů dohledu nad finančním trhem a které ČNB vede na základě zákona č. 57/2006 Sb., o změně zákonů v souvislosti se sjednocením dohledu nad finančním trhem. Podle tohoto zákona navíc finanční závazky, které by ČNB v důsledku těchto soudních řízení vznikly, uhradí stát.

3.20. TRANSAKCE SE SPŘÍZNĚNÝMI OSOBAMI

Spřízněnými osobami a osobami se zvláštním vztahem k Bance se rozumí členové bankovní rady, vedoucí zaměstnanci ve vyšším stupni řízení a osoby jim blízké.

ČNB poskytuje členům bankovní rady a vedoucím zaměstnancům ČNB, v souladu s vnitřními předpisy, služby vedení běžných a vkladových účtů a účelové úvěry, především na financování vlastních bytových potřeb. Vedení účtů a úvěry jsou těmto osobám poskytovány za obvyklých podmínek, za kterých jsou poskytovány i ostatním zaměstnancům Banky. V roce 2023 byl členovi/člence bankovní rady poskytnut úvěr s výjimkou z obvyklých podmínek. Tato výjimka byla poskytnuta v souladu s vnitřními předpisy a týkala se doby splatnosti úvěru.

3.21. NÁSLEDNÉ UDÁLOSTI

Vedení ČNB nejsou známy žádné další následné události, které by měly významný vliv na účetní závěrku roku 2023.

Následující příložená zpráva externího auditora byla vydána k účetní závěrce, výroční zprávě a roční zprávě o výsledku hospodaření České národní banky.

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

Bankovní radě České národní banky:

Výrok auditora

Provedli jsme audit příložené účetní závěrky České národní banky sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31. prosinci 2023, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31. prosince 2023, a přílohy této účetní závěrky, včetně významných (materiálních) informací o použitých účetních metodách. Údaje o České národní bance jsou uvedeny v bodě 1 přílohy této účetní závěrky.

Podle našeho názoru příložená účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv České národní banky k 31. prosinci 2023 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31. prosince 2023 v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA) případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na České národní bance nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Ostatní informace

Ostatními informacemi jsou v souladu s § 2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve Výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora a dále informace v Roční zprávě o výsledku hospodaření České národní banky za rok 2023, připravované podle zákona o České národní bance. Za ostatní informace odpovídá bankovní rada České národní banky.

Náš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s auditem účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během auditu účetní závěrky nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné.

Na základě provedených postupů, do míry, již dokážeme posoudit, uvádíme, že ostatní informace, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s účetní závěrkou.

Dále jsme povinni uvést, zda na základě poznatků a povědomí o České národní bance, k nimž jsme dospěli při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné (materiální) věcné nesprávnosti. V rámci uvedených postupů jsme v obdržенých ostatních informacích žádné významné (materiální) věcné nesprávnosti nezjistili.

Odpovědnost bankovní rady České národní banky za účetní závěrku

Bankovní rada České národní banky odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je bankovní rada České národní banky povinna posoudit, zda je Česká národní banka schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy bankovní rada České národní banky plánuje zrušení České národní banky nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vzniknout v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody, falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem České národní banky relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost jejího vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních metod, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti bankovní rada České národní banky uvedla v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky bankovní radou České národní banky, a zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost České národní banky nepřetržitě trvat. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti České národní banky nepřetržitě trvat vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že Česká národní banka ztratí schopnost nepřetržitě trvat.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat bankovní radu České národní banky mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

Ernst & Young Audit, s.r.o.
evidenční č. 401

Roman Hauptfleisch, statutární auditor
evidenční č. 2009

20. března 2024
Praha, Česká republika